

SPOROČILO ZA MEDIJE št. 140/23

Luxembourg, 14. september 2023

Sodba Sodišča v zadevi C-83/22 | Tuk Tuk Travel

Odstop od paketnega potovanja v primeru izrednih okoliščin: nacionalno sodišče lahko pod določenimi pogoji potnika po uradni dolžnosti obvesti o njegovi pravici do odstopa brez stroškov

Potnik je pri organizatorju potovanj Tuk Tuk Travel oktobra 2019 kupil paketno potovanje za dve osebi v Vietnam in Kambodžo: odhod iz Madrida (Španija) je bil predviden 8. marca 2020, vrnitev pa načrtovana 24. marca 2020. Potnik je plačal skoraj polovico skupne cene potovanja. V pogodbi so bile navedene informacije o možnosti odstopa pred datumom odhoda, proti plačilu stroškov. Ni pa določala možnosti odstopa brez stroškov v primeru neizogibnih in izrednih okoliščin v kraju potovanja, kot je določena v Direktivi o paketnih potovanjih¹.

Potnik je 12. februarja 2020 zaradi širjenja koronavirusa v Aziji družbo Tuk Tuk Travel obvestil o svoji odločitvi, da odstopi od pogodbe, in od nje zahteval povračilo vseh zneskov, do katerih naj bi bil upravičen. Ker mu je organizator potovanja sporočil, da mu bo po odbitku stroškov odpovedi povrnjen le majhen del plačanega zneska, je potnik vložil tožbo pri sodišču. Trdil je, da je od pogodbe odstopil skoraj en mesec pred predvidenim datumom odhoda in se skliceval na višjo silo: širjenje koronavirusa v Aziji. Potnik, ki ga ne zastopa odvetnik, je zahteval le delno povračilo plačanega zneska, ker je menil, da četrtnina tega zneska ustreza administrativnim stroškom, ki so nastali družbi Tuk Tuk Travel.

Špansko sodišče, ki je obravnavalo zadevo, je Sodišče zaprosilo za razlago Direktive o paketnih potovanjih. Spraševalo se je zlasti o možnosti, da se potniku na podlagi Direktive po uradni dolžnosti odobri povračilo celote vseh plačil, če je ta zaradi izrednih okoliščin odstopil od pogodbe. Špansko sodišče je ugotovilo, da bi bila ta možnost v nasprotju s temeljnimi načeli španskega procesnega prava.

Sodišče je s sodbo s tega dne najprej poudarilo, da Direktiva organizatorju potovanja nalaga, da potnika obvesti, med drugim, o njegovi pravici do odstopa.

Dalje, Sodišče je ugotovilo, da **glede na pomembnost pravice do odstopa iz Direktive** (kot tudi poznejše pravice do povračila vseh opravljenih plačil) **njeno učinkovito varstvo zahteva, da lahko nacionalno sodišče preizkusi njeno kršitev po uradni dolžnosti**, zlasti če potnik ne uveljavlja svoje pravice, ker ne ve, da obstaja. Vendar za ta preizkus po uradni dolžnosti veljajo nekateri pogoji².

¹ Direktiva (EU) 2015/2302 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2015 o paketnih potovanjih in povezanih potovalnih aranžmajih, spremembi Uredbe (ES) št. 2006/2004 in Direktive 2011/83/EU Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Direktive Sveta 90/314/EGS (UL 2015, L 326, str. 1).

² Ti pogoji so: ena od strank zadevne pogodbe o paketnem potovanju mora začeti sodni postopek pred nacionalnim sodiščem, predmet tega postopka pa mora biti ta pogodba; pravica do odstopa mora biti povezana s predmetom spora, kot ga opredelijo stranke; nacionalno sodišče mora imeti na voljo vse pravne in dejanske elemente, potrebne za presojo, ali se zadevni potnik lahko sklicuje na to pravico do odstopa; ta potnik

V obravnavanem primeru in s pridržkom presoje španskega sodišča se zdi, da so ti pogoji izpolnjeni, zlasti ker je Sodišče že na splošno odločilo, da lahko pojem „neizogibne in izredne okoliščine“ zajema izbruh svetovne zdravstvene krize, in ker se zadeva pred španskim sodiščem nanaša na povračilo opravljenih plačil potnika zaradi njegove odločitve, da od pogodbe zaradi širjenja koronavirusa odstopi³. Poleg tega ni mogoče izključiti, da potnik ni vedel za obstoj svoje pravice do odstopa, saj ga družba Tuk Tuk Travel o tej pravici ni obvestila. **Špansko sodišče bi torej moralo pravico do odstopa preizkusiti po uradni dolžnosti**. Tako mora **potnika** zlasti, po eni strani, **obvestiti o tej pravici** in mu, po drugi strani, **dati možnost, da jo uveljavlja v sodnem postopku, ki poteka**.

Nasprotno pa preizkus po uradni dolžnosti ne zahteva, da nacionalno sodišče razveljavi zadevno pogodbo o paketnem potovanju brez stroškov po uradni dolžnosti in da potniku prizna pravico do celotnega povračila vseh opravljenih plačil. Potnik se mora sam odločiti, ali želi to pravico uveljavljati pred sodiščem ali ne.

OBVESTILO: S predlogom za sprejetje predhodne odločbe lahko sodišča držav članic v zvezi s sporom, o katerem odločajo, Sodišču predložijo vprašanja o razlagi prava Unije ali veljavnosti aktov Unije. Sodišče ne odloči o nacionalnem sporu. Zadevo reši nacionalno sodišče v skladu z odločbo Sodišča. Ta odločba je enako zavezujoča za druga nacionalna sodišča, ki obravnavajo podoben problem.

Neuradni dokument za medije, ki Sodišča ne zavezuje.

[Celotno besedilo](#) in po potrebi povzetek sodbe sta objavljena na spletnem mestu CURIA na dan razglasitve.

Kontaktna oseba: Jarosław Zasada ☎ (+352) 4303 2793

Posnetki z razglasitve sodbe so na voljo na „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106.

Ostanite povezani!

nacionalnemu sodišču ne sme izrecno navesti, da v zvezi s to pravico nasprotuje uporabi Direktive.

³ Glej sodbo Sodišča z dne 8. junija 2023 v zadevi UFC – Que choisir in CLCV, [C-407/21](#) (glej tudi sporočilo za medije [št. 94/23](#)).